

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

**РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ
УКРАЇНИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

II Міжнародна науково-практична конференція
(25 березня 2020 року)

Реалізація гендерної політики на сучасному етапі розвитку сектору безпеки та оборони України: стан, проблеми, перспективи : тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 25 березня 2020 року). – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2020. 378 с.

Видання містить тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції “Реалізація гендерної політики на сучасному етапі розвитку сектору безпеки та оборони України: стан, проблеми, перспективи”, яка відбулась в онлайн режимі 25 березня 2020 року у м. Хмельницькому на базі Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Конференція готувалась за підтримки ООН Жінки в Україні.

РОЗБУДОВА ПАРИТЕТНОЇ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ: РОЛЬ ЖІНОК У ПРИЙНЯТТІ РІШЕНЬ

Ольга КІЗЬ

Важливими умовами утвердження демократії в Україні є рівноправна участь жінок і чоловіків в усіх сферах життя суспільства і держави, досягнення фактичної, а не лише декларованої їх рівності в соціальній, економічній, правовій, політичній сферах тощо. Жінки довгий час перебували на узбіччі українського політикуму і досі, будучи освіченою та економічно активною частиною населення, не мають належного представництва у політиці та у процесах прийняття рішень. Але для сучасної українки прийшов час розглядати себе активним суб'єктом суспільного і політичного життя країни, здатним творити спільно з чоловіком новий тип політичної культури – гендерно чутливу і недискримінаційну.

Жінка-політикиня, жінка на керівній посаді, жінка як учасниця політичних виборів та жінка-лідерка політичної партії уже не є рідкісним феноменом, а стає звичним фактом в політичному житті українського суспільства. Завдяки захопленню жіноцтва закладається фундамент для використання їхнього високого фахового, інтелектуального та особистісного потенціалу, внесення до політичного порядку денного соціально-орієнтованих тем, утвердження ідеалів гуманізму та людяності, ненасильства та миру.

Психологічний аналіз лідерства крізь призму гендеру виявляє не лише проблеми самореалізації жінок як окремої групи, причини та механізми обмеження їхніх можливостей, але й умови успішної реалізації лідерських здібностей і жінки, і чоловіка. За цього здійснюється пошук причин гендерної диспропорції лідерства, відмінностей у стилях поведінки/управління та особистісних якостях між лідерами-чоловіками і жінками.

Жіноче політичне лідерство є багаторівневим, багатосуб'єктивним суспільно-політичним і соціально-психологічним феноменом. Його можна розглядати як процес взаємодії між людьми, у ході якої наділені реальною владою авторитетні жінки здійснюють легітимний вплив на суспільство чи його частину, яка добровільно віддає їм свої політико-владні повноваження і права. Парламентська лідерка – це політикиня, яка у певних соціальних спільнотах володіє найбільшою легітимністю, здатністю створювати широку базу підтримки своїм діям і формувати відносно неї позитивне ставлення у свідомості людей.

Жінки готові брати участь у політиці та у процесах прийняття рішень. Їхнє прагнення лідерства є ознакою соціально благополучної і психологічно повноцінної особистості, яка хоче і здатна вести за собою інших. Проте, окрім бажання самих жінок, необхідно також, щоб ті, хто поруч, визнавали за ними це право і заохочували до активності, підтримували у прагненнях до самовираження, сприяли їх самореалізації заради добробуту, процвітання та сталого розвитку українського суспільства.

Однією з глибинних причин нерівності в політиці та у сфері прийняття рішень можна вважати ґендерні упередження, які разом із ґендерними стереотипами є осердям дискримінації жінки. Ґендерні упередження – це соціальні настановлення з негативним і спотвореним змістом, упереджена думка відносно жінок, у якій відображені розповсюджені норми статевоспецифічної поведінки. У структурі ґендерних упереджень виокремлюють три складники: когнітивний – безпідставно ірраціональні думки щодо жінок загалом чи щодо їхньої здатності бути успішними/неуспішними у якійсь сфері; афективний – неприйняття, приниження, недооцінка, антипатія, негативні почуття; поведінковий – деструктивна, негативна поведінка.

Шукаючи шляхів розв'язання проблеми жіночого представництва, світова спільнота виробила і апробувала різні

механізми забезпечення ґендерної рівності у політичній сфері та у сфері прийняття рішень, які визнані ефективними і дають можливість будувати стійке, справедливе й розвинене суспільство. Та для їх упровадження на теренах України потрібна насамперед політична воля, щоби забезпечити збільшення жіночого представництва в політичних партіях, органах місцевого самоврядування і на національному рівні в органах державного управління. Слід долати ґендерні стереотипи, активно сприяти розвитку лідерського потенціалу жінок, утвердженню настановлень щодо їх активної участі у суспільному і політичному житті держави загалом та об'єднаних територіальних громад зокрема, формуванню переконаності у необхідності присутності і чоловіків, і жінок у економічно-політичній площині буття українського суспільства.

Зміст

ООН Жінки в Україні.....	3
ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	
Голови Державної прикордонної служби України генерал-майора Сергія Дейнеко.....	4
<i>Особливості гендерної освіти для цільової аудиторії</i> Олександр АДАМЧУК, Анатолій МІРОШНІЧЕНКО.....	6
<i>Гендерна освіта в підготовці молодших інспекторів прикордонної служби</i> Юлія АДАМЧУК.....	8
<i>Актуальні питання гендерної політики в Україні на сучасному етапі</i> Вікторія АРНАУТОВА	10
<i>Convention on the elimination of all forms of discrimination against women</i> Yulia BABII	13
<i>Equal rights of men and women in the educational process at the Bohdan Khmelnytskyi national academy of the state border guard service of Ukraine</i> Olha BABICH	16
<i>Сформованість гендерної компетентності майбутніх фахівців як складова їх професіоналізму</i> Леся БАЛАГУР, Олександр МИХАЙЛЕНКО.....	19
<i>Щодо окремих питань вдосконалення чинного законодавства в умовах ускладнення воєнно-політичної обстановки: гендерний аспект</i> Валерій БАЛАШОВ, Людмила ЛІТВІН, Юрій ЛІТВІН	21
<i>Гендерний аспект суб'єктного складу оперативно-розшукових підрозділів Державної прикордонної служби України</i> Вячеслав БІЛЕЦЬКИЙ, Максим ГНІТНЄВ.....	24

<i>Вплив гендеру на формування соціального капіталу в сучасному суспільстві</i>	
Тетяна БІЛЕЦЬКА	26
<i>Gender equality problem in the professional training context of future military and law enforcement agency specialists</i>	
Bohdana BILIAVETS	28
<i>Гендерні стереотипи у сучасній рекламі</i>	
Сергій БІЛЯВЕЦЬ	30
<i>Проблеми і перспективи гендерних досліджень в Україні</i>	
Інна БОМБЕРГЕР	33
<i>Участь жінок-поліцейських у забезпеченні прав і свобод людини в умовах воєнного конфлікту</i>	
Марія БОНДАРЕНКО, Оксана ХРИСТЮК	36
<i>Роль жінок-поліцейських у прийнятті рішень та вирішенні збройних конфліктів, їх участь у миротворчих операціях</i>	
Олексій БОНДАРЕНКО	39
<i>Гендерні особливості вивчення та засвоєння загальнонаукових та інженерних дисциплін майбутніми офіцерами-прикордонниками</i>	
Людмила БОРОВИК, Ірина БАСАРАБА.....	41
<i>Гендерний паритет в управлінській діяльності</i>	
Артем БРАТКО, Максим ФІЛІППОВ	43
<i>Роль жінок у миротворчих місіях</i>	
Надія БУБЛИК.....	45
<i>Дослідження гендерного складу суддівського корпусу та працівників апарату адміністративних судів України</i>	
Катерина ВЛАДОВСЬКА, Анна ШУРАКОВА.....	46
<i>Сутність гендерного підходу в освітньому середовищі</i>	
Олексій ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ, Клавдія ТУШКО.....	49
<i>Officer's abilities to ensure gender-sensitive environment as the essential part of the professional competence</i>	
Olena VOLOBUIEVA	51

<i>Трансформативний підхід у викладанні гендерної тематики</i> Світлана ГАНАБА	53
<i>Гендерні відносини у сфері прикордонної безпеки України та їх удосконалення</i> Олег ГАНЬБА	56
<i>Діяльність жінок у правоохоронній сфері США</i> Валентина ГАПОНОВА	58
<i>Термінологічні поняття феномену гендеру</i> Наталія ГОЛЯРДИК	60
<i>Гендерна нерівність у секторі безпеки та оборони</i> Ольга ГОНЧАРЕНКО	63
<i>On the gender approach in foreign language teaching</i> Valentyna HRISHKO-DUNAIEVSKA	66
<i>Використання фемінітивів як реакція на реалізацію гендерної політики в секторі безпеки і оборони</i> Тетяна ДАВИДОВА	68
<i>Норми у сфері праці, що сприяють дотриманню прав жінок, які працюють, та гендерній рівності</i> Тетяна ДЕРЕВ'ЯНКО	70
<i>Обумовлення необхідності створення першого в Україні центру розвитку гендерної компетенції</i> Ольга ДЕРКАЧ, Наталія РАДЧЕНЯ	73
<i>Гендерна політика у лавах Збройних Сил України: профілактика та стан проблеми під час її реалізації</i> Олександр ДОРОНІН	77
<i>Забезпечення гендерної рівності як пріоритетне завдання освітнього та виховного процесу у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання</i> Олена ЖУК	79
<i>Концептуальні проблеми гендерної полярності</i> Вадим ЖУРАВЛЬОВ, Руслан СИЧ	82

<i>Жінки, гендерна рівність у секторі безпеки</i> Олена ЗАБОЛОТНА	84
<i>Гендерна рівність в Україні: позитивні кроки, громадські ініціативи</i> Сергій ЗАБОЛОТНИЙ	86
<i>Гендерні комунікативні бар'єри</i> Вікторія ЗАВИДОВИЧ.....	88
<i>Гендерна рівність та національні гімни</i> Глона ІСАЄВА.....	90
<i>Права жінок правоохоронних органів України на прикладі США та країн Західної Європи: гендерний аспект</i> Олександра ІСЛАМОВА	92
<i>Основні концепції гендерного аналізу</i> Наталія КАЛИНЮК	94
<i>Гендерні питання у роботі закладів вищої освіти сектору безпеки і оборони України</i> Зоя КАЛІНІЧЕНКО.....	96
<i>Гендерно орієнтовані підходи в управлінській діяльності керівників сектору безпеки та оборони</i> Ганна КАРАКУРКЧІ, Олександр СЕРПУХОВ, Олександр СІНЬКО	99
<i>Аспекти гендерної рівності в секторі безпеки і оборони</i> Олександр КИРИЛЮК, Марина КРИВИЧ	101
<i>Розбудова паритетної демократії в Україні: роль жінок у прийнятті рішень</i> Ольга КІЗЬ.....	103
<i>Гендерний підхід щодо аналізу адаптації до екстремальних умов професійної діяльності військовослужбовців Державної прикордонної служби України</i> Ольга КІРЕЄВА.....	106

**РЕАЛІЗАЦІЯ ҐЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ
УКРАЇНИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**II Міжнародна науково-практична конференція
(25 березня 2020 року)**

Коректори: С. С. Кондратюк, О. В. Коломійчук, В. В. Завидович
Комп'ютерна верстка О. В. Філіпенко

Відповідальність за достовірність фактів та інших даних несуть автори

Здано до набору 03.03.2020. Підписано до друку 20.03.2020

Формат 60×84/16. Гарнітура SchoolBook. Тираж xxx прим.

Друк офсетний. Ум. друк. арк. 21,97. Обл.-вид. арк. 22,68

Видавництво Національної академії

Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3010 від 22.10.2007

Зам. № 437

